

Ulie van Ittersum met haar Tsjechische studenten (vlnr): Tomáš Richtr, Zdeňka Hájková, Věra Poláčková, Jan Stuhl.

‘Het is prachtig om als jong mens de wereld om je heen te kunnen verkennen’

Tsjechische studenten in Meppel

Meer dan driekwart van de Nederlandse gemeenten heeft een stedenband met een gemeente in het buitenland. Op dit moment zijn er zo'n 400 internationale banden en dat aantal neemt nog altijd toe. De samenwerking – overwegend met Oost-Europese steden – is er vaak op gericht om tot uitwisselingen te komen op het gebied van cultuur, sport en onderwijs. “Er valt nog een heleboel van elkaar te leren.”

Tekst Tim Gouw Beeld Joost Grol

Het is dinsdagochtend en het is vroeg. Veels te vroeg voor een student in ieder geval. Toch zit economiestudent Jan Stuhl (24) zichtbaar opgewekt aan zijn ontbijt van yoghurt met cruesli. Samen met drie andere studenten van de Vyšší odborná škola Ekonomická (hogere economische vakschool) in het Tsjechische Most, is hij gisteravond laat aangekomen in Nederland. Zojuist heeft burgemeester Westmaas van Meppel de buitenlandse gasten toegesproken. “De komende vier weken zullen bestaan uit

vroeg opstaan en hard werken, maar waarschijnlijk zijn jullie dat wel gewend. De Tsjechen staan niet voor niets bekend als een ijverig volkje. Ik wens jullie alle vier een leerzame en leuke periode toe in deze mooie stad."

Net als de anderen neemt Stuhl deel aan het Leonardo da Vinci-programma, dat beurzen ter beschikking stelt aan studenten die een beroepsopleiding volgen en graag internationale ervaring willen opdoen door middel van een stage. Het is de eerste keer dat studenten uit Most, waarmee Meppel sinds 1999 een stedenband heeft, voor langere tijd in het kader van een uitwisseling worden ondergebracht bij lokale ondernemers. Eén stageplek wordt door de gemeente zelf ingevuld. Hoewel beide gemeenten al zo'n twaalf jaar op allerlei fronten contact met elkaar onderhouden, heeft het verwezenlijken van deze uitwisseling de nodige voeten in de aarde gehad.

Rookworst

Daar zijn volgens Ulie van Ittersum, namens de Stichting Stedenband Meppel-Most belast met de portefeuille onderwijs, twee redenen voor. Als eerste: de onoverkomelijke verschillen tussen het Nederlandse en het Tsjechische onderwijssysteem. Van Ittersum: "De niveaus zoals wij die kennen zijn geënt op Europese standaarden, die bedoeld zijn om internationale uitwisselingen gemakkelijker te maken. Helaas laten veel Oost-Europese scholen zich nog niet met die standaard vergelijken, waardoor het een stuk moeilijker is om tot een goede samenwerking te komen."

Daarnaast ontlenen dergelijke kleinschalige internationale projecten hun succes aan de hoeveelheid tijd die erin wordt gestopt. Vrijwillige tijd wel te verstaan. Want geld is er in de meeste gevallen niet of nauwelijks. "Wij zijn als stichting voor het grootste deel afhankelijk van de bereidheid van individuen of bedrijven om mee te helpen met het onderhouden van de contacten en deze verder uit te breiden. Alle beetjes helpen, maar het blijft een uitdaging om mensen aan te sporen en alle partijen enthousiast te houden. Soms vereist dat nogal wat kunst- en vliegwerk."

Zo bekeken zit Van Ittersum prima op haar plek. Jarenlang werkte zij als intern bege-

Leonardo da Vinci

Het Leonardo da Vinci-programma subsidieert internationale projecten voor beroepsonderwijs op mbo-niveau, zowel de initiële opleiding als nascholing. Verder is er ook geld voor het uitwerken van opleidingsmateriaal en methodes om de kwaliteit en de aantrekkelijkheid van het beroepsonderwijs in heel Europa te verbeteren.

Er is in principe geen leeftijdsgrens. Stages kunnen plaatsvinden bij een bedrijf of instelling voor beroepsonderwijs. De duur van de stage is minimaal drie weken en maximaal negen maanden. Het is niet mogelijk om als individu rechtstreeks bij Leonardo subsidie aan te vragen. Organisaties kunnen in een jaarlijkse aanvraagronde stageprojectvoorstellen indienen en met de subsidie de stage van de deelnemers bekostigen. Meer informatie op www.leonardodavinci.nl

leider op een basisschool en ontwikkelde een brede interesse voor maatschappelijke vraagstukken en politiek. Toen ze twee jaar geleden bij de stedenband betrokken raakte, besloot ze 'er helemaal voor te gaan'. Gekscherend wordt ze wel eens 'een tweede moeder' genoemd van de studenten die naar Nederland komen. Alles regelt ze tot in de puntjes. Van een slaapplek en de rookworst op de stampot tot een tijdelijke sim-kaart zodat er goedkoper gebeld kan worden. Kortom, een vrouw met een missie. "Het is prachtig om als jong mens de wereld om je heen te kunnen verkennen, en in het geval van de studenten die nu hier zijn, zelf te ervaren hoe een bedrijf in Nederland werkt. Tegelijkertijd worden ze in de gelegenheid gesteld het Engels dat ze geleerd hebben te gebruiken en waar nodig op te poetsen."

Niet slim genoeg

Inderdaad geven de vier studenten – die door hun docenten zelf zijn voorgedragen om aan de uitwisseling deel te nemen – deze ochtend allemaal te kennen dat ze hier vooral zijn voor het verbeteren van hun Engelse spreekvaardigheid. De vraag rijst alleen in hoeverre dat mogelijk is binnen de vier weken die ze in Meppel zullen verblijven. De 24-jarige Věra Poláčková is naar eigen zeggen nog wat onzeker. Ze voelt de druk om te presteren en alles eruit te halen wat erin zit, maar tegelijkertijd is ze bang dat ze misschien niet slim genoeg is. Tomáš Richtr (23) kijkt een stuk nuch-

terder tegen zijn stage aan. Hij rekent zichzelf tot wat hij noemt 'de nieuwe generatie jonge Tsjechen die verder kijkt' en is van plan een goede indruk achter te laten. Want, zo stelt hij: "Veel van mijn leeftijdgenoten thuis in Most zijn erg op het Westen gefocust, terwijl lang niet iedereen de kans krijgt om daadwerkelijk de cultuur daar te ervaren. Laat staan dat je er net als ik vrijblijvend werkervaring mag opdoen. Vier weken klinkt wellicht kort, maar ik besef terdege dat nieuwe contacten een basis vormen om ooit nog eens terug te komen. Het zou natuurlijk het mooiste zijn wanneer ik aan het einde van mijn verblijf een baan krijg aangeboden."

Van Ittersum ziet een hoop kansen weggelegd voor nu en in de toekomst. Zo bestaat er de mogelijkheid dat de stages van de studenten verlengd worden. "Omdat ze zich in de laatste fase van hun studie bevinden, zullen ze op korte termijn de banenmarkt gaan betreden. Een brede oriëntatie verdient dan naar mijn mening de voorkeur. Als Europees burger is het enorm waardevol om buiten de eigen grenzen te kijken en daar cultuur op te snuiven en het werkklimaat te ontdekken."

Is dat niet allemaal erg idealistisch? Van Ittersum: "Jazeker, daar schuilt een vorm van idealisme in. Maar ik ben er heilig van overtuigd dat twee steden die hemelsbreed niet meer dan 800 kilometer bij elkaar vandaan liggen en toch een totaal verschillende geschiedenis hebben, elkaar veel te leren en te bieden hebben." ■